

3. Конституція України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80>

Аль-Зубейді Рагед Самір

студентка 2 курсу факультету психології, політології та соціології
Національного університету «Одеська юридична академія»

Науковий керівник: **Шмаленко Юлія Іванівна** – доцент
кафедри соціології Національного університету «Одеська юридична
академія», кандидат політичних наук, доцент

**ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ АНДЕРКЛАСУ В
УКРАЇНСЬКОМУ СУСПІЛЬСТВІ**

Бідність, безробіття, економічно-соціальна нестабільність, нездійсненність надій, крах планів — інтенсифікують процес андеркласу населення. В результаті з'являється соціальний прошарок, як наслідок посилюється низхідна соціальна мобільність, що наростає за своєю інтенсивністю. Представники андеркласу мають схожі риси. Це люди, що перебувають у стані соціальної ексклюзивності, позбавлені соціальних ресурсів, стійких зв'язків, які втратили елементарні соціальні навички та домінантні цінності соціуму. Вони фактично вже припинили боротьбу за своє соціальне існування[1].

Андерклас завжди був актуальною проблемою, але в сучасному світі це питання стоїть особливо гостро. Нині, значна частина населення перебуває за межею андеркласу чи близько межі андеркласу. Це особливо помітно на тлі сильного розшарування, коли різниця в доходах бідних та багатих становить десятки, сотні та тисячі разів. І цей процес має динамічний характер, бідні стають біднішими, а багаті ще багатшими[2].

м. Одеса, 25 березня 2022 р.

Матеріали Всеукраїнського круглого столу
«Трансформація українського суспільства в цифрову еру»

Внаслідок низького рівня життя знижується трудова активність населення, що призводить до демографічних криз. Андерклас позначається на економічному зростанні, призводить до зменшення економіки, збільшує соціально-економічні відмінності поміж регіонами, поміж містами та сільською місцевістю[3].

Можна говорити про культуру андеркласу, яка стає способом життя великої групи людей і набуває ознак спадковості. Формуванню такої культури сприяють як структурні фактори, так і суб'єктивні відчуття людей[4].

Якщо говорити про сьогоднішній день, то український андерклас — це досить складний гібрид.

Названий тип відображає превалювання низькооплачуваних робіт і процесів праці, визначаються низькими заробітними платами, низько дохідними робочими місцями, неповною і нестабільною, що часто межує з безробіттям, зайнятістю, які «штовхають» людей у незайнятість та економічну неактивність. У цьому контексті визначенням бідності є не здатність до зайнятості. Зміни у доходах населення і розшарування суспільства призводять до негативних економічних наслідків. Відбувається відтік кваліфікованих працівників у сфери, які потребують відповідних знань, зарубіжних країн. У 2021 році за кордоном працює понад 1 млн. громадян України. Це близько 5% працездатного населення. Внаслідок цього погіршується освітній, професійний потенціал суспільства, наукомісткі галузі деградують[5].

Отже, для вирішення проблеми бідності в Україні замало просто дати людям більше грошей чи більше роботи. Культура та суб'єктивні фактори залишаються важливими, як і структурні умови. Зразок трудових мігрантів у Польщі — відмінний довід цього. Грошові перекази, що перераховуються в Україну, частесенько не

м. Одеса, 25 березня 2022 р.

перетворюються на вигідні інвестиції чи самовдосконалення. Вони, скоріш, перетворюються на надмірно величезні будинки, що підвищують самооцінку людей, проте дорогі в обслуговуванні, або дуже дорогі телевізори, комп'ютери і телефони.

Список використаних джерел

1. Блінов А. Проблема бідності в Росії та Україні / А. Блінов, А. Сидорова // Економіст, № 3, 2006. -С. 26.
2. Мельниченко О. Бідність : поняття та визначення статусу / О. Мельниченко // Актуальні проблеми державного управління : зб. наук. пр. / Редкол. : С. М. Серьогін (голова ред.). – Донецьк : ДРУДУ НАДУ, 2006. – Вип. 1(23). – С. 48.
3. Удотова Л. Ф. Соціальна статистика : підручник / Л. Ф. Удотова. – К. : КНЕУ, 2002. – 376 с
4. Ярошенко З. З. Синдром бідності // <http://www.socjournal.ru/article/57,1994,N2>.
5. Буткалюк В. Бідність, нерівність, міграція. Соціальні наслідки ринкових реформ в Україні [Електронний ресурс] / В. Буткалюк // Спільне. – 2021. – Режим доступу до ресурсу: <https://commons.com.ua/ru/bednost-neravenstvo-migraciya-socialnye-posledstviya-rynochnyh-reform-v-ukraine/>.